

# Økonomianalyse 2021

Analyse af FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021

Denne analyse har til formål at give indblik i FGU-institutionernes økonomi for regnskabsåret 2021. Analysen tager udgangspunkt i data, der er hentet fra FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021. Data har været underlagt revisionsgennemgang, og på den baggrund vurderes data at være af høj kvalitet.

## Hovedkonklusioner

- FGU-sektoren havde i 2021 et underskud på 24 mio. kr. Underskuddet skal ses i lyset af, at der i regnskabsåret blev ydet 112,5 mio. kr. i særlige tilskud. Hvis det ikke havde været for de særlige tilskud, ville FGU-sektoren i 2021 have haft et underskud på 136,7 mio. kr. De særlige tilskud har betydet, at FGU-sektoren i 2021 havde en overskudsgrad på -2,46 pct., hvor der ellers havde været en overskudsgrad på -10,87 pct. De særlige tilskud, der er blevet ydet i 2021, har betydet, at 15 institutioner havde et negativt årsresultat, hvor det ellers havde været 25 institutioner, som ville have haft et negativt resultat.
- De samlede statslige tilskud til FGU-sektoren udgør i alt ca. 1,3 mia. kr. i 2021, mens det udgjorde 1,5 mia. kr. i 2020. Når der tales om, at der er tilført FGU-sektoren ekstra midler på i alt 115,5 mio. kr. i 2021, modsvares det af besparelser på taxametertilskuddene til sektoren, således at der netto er sparet 0,2 mia. kr. i 2021 sammenlignet med 2020.
- FGU-sektoren havde i 2021 samlet set omkostninger for ca. 1,5 mia. kr. mens de samlede omkostninger udgjorde 1,6 mia. kr. i 2020. Det betyder at FGU-sektoren har gennemført tilpasninger på i alt cirka 100 mio. kr. i 2021. Disse tilpasninger er fortrinsvis sket ved tilpasninger på medarbejdersiden.
- Størstedelen af sektorens udgifter kan henføres til undervisningsgennemførelse (65,5 pct.). Udover undervisningsgennemførelse findes der to andre udgiftsposter, der er af betydelig karakter, hvilket er ledelse og administration samt bygningsdrift, der udgør hhv. 17,8 pct. og 14,4 pct. af de samlede omkostninger. Der er sket en mindre forskydning i udgiftsposterne i forhold til 2020, idet de fleste omkostninger vedrører undervisningens gennemførelse, som er direkte påvirket af faldet i elevtallet i 2021.
- Omkostningerne til bygningsdrift udgør 6 - 22 pct. på de enkelte institutioner, men de gennemsnitlige bygningsomkostninger for sektoren er på 14 pct. Sektorens gennemsnitlige bygningsomkostning pr. årselev er på cirka 18.000 kr. og med et spænd på 11-31.000 kr.
- FGU-institutionerne bliver ikke drevet med henblik på at skabe et overskud, men derimod at yde den bedst mulige uddannelseskvalitet til eleverne, både fagligt og socialt.
- Det er nødvendigt med en økonomisk robust FGU-sektor for at kunne imødekomme de store politiske ambitioner som den nyetablerede sektor blev født med. Det kræver, at

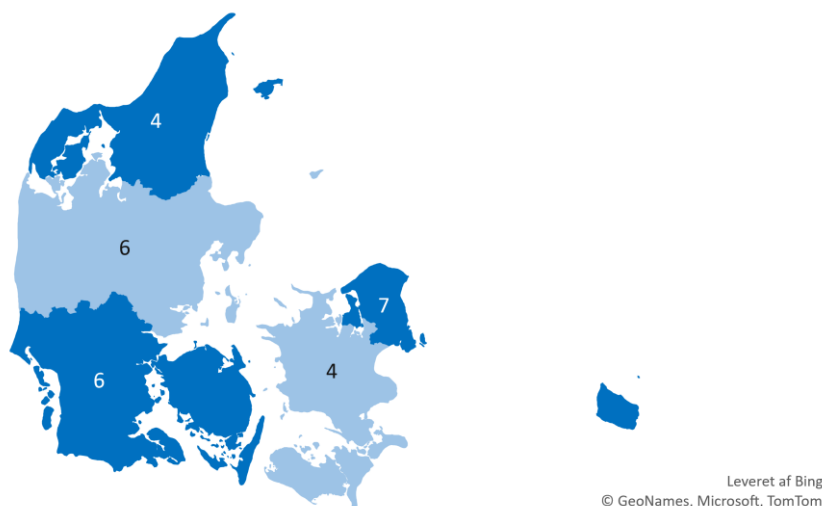
sektoren ikke er underfinansieret, hvormed det ordinære statstilskud bør afspejle de ordinære omkostninger.

### FGU-institutionerne

FGU-institutionerne blev etableret i sommerperioden 2019 som følge af en reform af det forberedende uddannelsesområde for at sikre unge bedre veje til uddannelse og job. Etableringen af FGU-institutionerne i sommerperioden 2019 betød, at årsregnskaberne for 2019 var periodiseret med perioden 1. august 2019, hvor FGU-institutionerne fik overdraget aktiver og passiver fra VUC-centrene og de tidligere produktionsskoler, til 31. december 2019.

Der findes i alt 27 FGU-institutioner, og fordelingen af institutionerne fremgår af figur 1.

**Figur 1:** Antallet af FGU-institutioner fordelt på de fem regioner



Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets regnskabsportal

Opgør man institutionerne ift. institutionsstørrelser<sup>1</sup> målt ved antallet af årselever<sup>2</sup>, finder man, at der inden for sektoren er flest i kategorien "Mellem". Kategorien "Lille" udgør næststørste andel, efterfulgt af kategorien "Mindre". Kategorien "Stor" udgør i 2021 én institution. Størrelsesfordelingen er i 2021 forskellig fra 2020, da der har været fald i årselever på i alt 15 % i 2021. Dette betyder, at institutionernes størrelse målt på årselever er mindre. En opgørelse over antallet af institutioner fordelt på de fire institutionsstørrelser fremgår af figur 2.

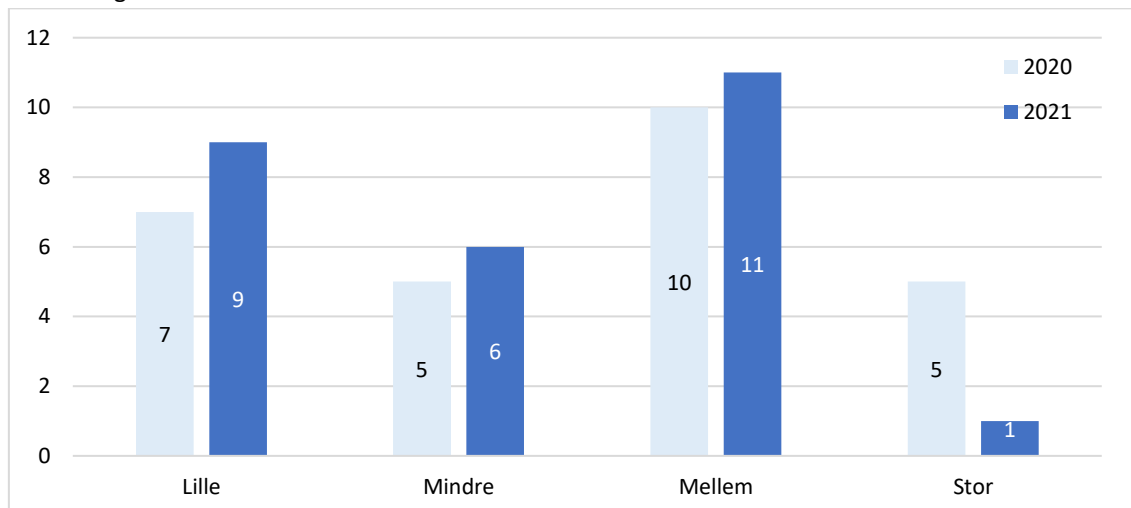
Det skal understreges, at en en-til-en sammenligning med tilsvarende størrelseskategoriseringer på andre institutionstyper ikke er mulig, da der anvendes andre

<sup>1</sup> Institutionerne er størrelsesopdelt efter årselever; lille: 0-350 årselever, mindre: 350-450 årselever, mellem: 450-700 årselever, stor: +700 årselever

<sup>2</sup> En årselev beregnes som en elev på en fuldtidsuddannelse i 40 uger.

størrelsesafgrænsninger. Dette hænger sammen med, at FGU har meget mindre institutionsstørrelser end både gymnasie- og EUD-området.

**Figur 2:** Antallet af FGU-institutioner fordelt på fire institutionsstørrelser for regnskabsåret 2021 sammenlignet med 2020.



Anm.: Institutionerne er størrelsesopdelt efter årselever; lille: 0-350 årselever, mindre: 350-450 årselever, mellem: 450-700 årselever, stor: +700 årselever. Kilde: egen opgørelse

Alle skoler har oplevet fald i årselevtallet, men når der kun er én skole tilbage i 2021 med mere end 700 årselever, skyldes det, at de største procentuelle fald i årselevtallet ses på de store skoler. I modsætning hertil har de små skoler det relativt mindste fald i årselevtallet, hvilke ses i nedenstående tabel 1

**Tabel 1:** Procentvis ændring i årselever i 2021 sammenlignet med 2020 opgjort på de 4 skolestørrelser.

Institutionsstørrelse i 2020	ÅE ændring i procent
1. Lille	- 7%
2. Mindre	- 13%
3. Mellem	- 11%
4. Stor	- 26%
Gennemsnit	- 15%

### Overskud, resultat samt relevante nøgletal

FGU-sektoren har i 2021 haft en samlet omsætning på ca. 1,5 mia. kr., hvoraf størstedelen af denne omsætning har været ordinært statstilskud (83 pct.), men der er i regnskabsåret også ydet særlige tilskud, som udgør ca. 8 pct. af den samlede omsætning. Derudover udgør deltagerbetaling og andre indtægter<sup>3</sup> ca. 10 pct. af den samlede omsætning. En opgørelse over den faktiske og relative omsætningssammensætning for sektoren for pågældende regnskabsår er at finde i tabel 2.

<sup>3</sup> Hvilket dækker over kommunernes betaling for praktikpladssøgende arbejde, indtægtsdækket virksomhed, projekter, m.m.

**Tabel 2:** Den faktiske og relative omsætningssammensætning for FGU-sektoren for regnskabsåret 2021 og 2020.

Omsætningssammensætning	2020		2021	
	mio. kr.	Relativt til omsætning	mio. kr.	Relativt til omsætning
Statstilskud	1.370,4	81,3%	1.250,1	83,0%
Særlige tilskud (note 1)	144,5	8,6%	112,5	7,5%
Deltager betaling og andre indtægter	171,5	10,2%	143,7	9,5%
Omsætning i alt	1.686,4	100,0%	1.506,2	100,0%

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og 2020, egne beregninger

Som det ses af tabellen, er det samlede statslige tilskud faldet fra 1,5 mia. kr. i 2020 til ca. 1,3 mia. kr. i 2021. De mange særlige tilskud i både 2020 og 2021 bliver oftest politisk italesat som en ekstra tilførsel af midler til FGU-sektoren<sup>4</sup>. Imidlertid ses det af tabel 2, at faldet i de ordinære statstilskud er væsentlig større end de særlige tilskud, således at staten netto har sparet 0,2 mia. kr. i 2021 sammenlignet med 2020. Dertil kommer besparelser på skoleydelse til færre elever, som ikke indgår i skolernes årsregnskaber i nærværende analyse<sup>5</sup>.

FGU-sektoren havde i regnskabsåret 2021 et underskud på omkring 24 mio. kr. og en dertilhørende overskudsgrad på -2,6 pct., hvormed overskudsgraden i 2021 sammenlignet med 2020 er faldet med ca. 6,9 procentpoint. FGU-sektoren havde i 2020 et overskud på ca. 70 mio. kr. Sektorens underskud i 2021 skal ses i lyset af, at der i 2021 er blevet ydet særlige tilskud på 112,5 mio. kr., hvormed underskuddet i 2021 havde været endnu større, hvis ikke disse var ydet. En mere dybdegående gennemgang af de særlige tilskud og betydningen heraf fremgår af side 7 til side 9.

Resultatopgørelsen for sektoren for regnskabsåret 2021 fremgår af tabel 3, og de relevante nøgletal for sektoren fremgår af tabel 4.

**Tabel 3:** Resultatopgørelse for FGU-sektoren for regnskabsåret 2021

Resultatopgørelse, mio. kr.	2020
Resultat før finansielle og ekstraordinære poster	-32.357.904
Finansielle poster i alt	-6.659.279
Resultat før ekstraordinære poster	-39.017.183
Ekstraordinære poster i alt	-1.170.406
Årets resultat	-24.206.089
Resultat uden særlige tilskud	-136.686.070

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

<sup>4</sup> Jf. børne- og undervisningsministerens svar til FGU-aftalekredsen pr. 17. november 2021.

**Table 4:** Relevante nøgletal for FGU-sektoren for regnskabsåret 2021

Nøgletal	2020	2021	Ændring i pct.-point
Overskudsgrad	4,3%	-2,6%	-6,9%
Likviditetsgrad	143,3%	138%	-5,3%
Soliditetsgrad	45,4%	44,6%	-0,8%
Finansieringsgrad	36,3%	37,5%	1,2%

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

#### Overskudsgrad:

Som det ses, er overskudsgraden i 2021 faldet med ca. 6,9 procentpoint sammenlignet med overskudsgraden i 2020. Det er på trods af, at der i 2021 er blevet ydet omkring ca. 112 mio. kr. i særlige tilskud til sektoren, der bidrager positivt til årsresultatet. Hvis det ikke var for disse særlige tilskud, ville der i 2021 være et samlet underskud på omkring 136,5 mio. kr. og en overskudsgrad på -10,87 pct., jf. tabel 4.

#### Likviditetsgrad:

Der har været et fald i sektorens likviditetsgrad på ca. 5,3 procentpoint, hvormed sektorens kortsigtede robusthed er faldet. Sektorens likviditetsgrad er stadig over 100 pct., hvormed sektoren har tilstrækkelig likviditet til at dække de kortsigtede forpligtigelser i tilfælde af, at dette skulle blive nødvendigt.

#### Soliditetsgrad:

Der har været et lille fald i soliditetsgraden på ca. 0,8 procentpoint, hvormed sektorens aktiver i stort set samme grad er finansieret af egenkapitalen i 2020 og 2021, hvor soliditetsgraden var 45,4 pct.

#### Finansieringsgrad:

Finansieringsgraden er steget med 1,2 procentpoint fra 2020 til 2021. Det betyder, at andelen af de materiale anlægsaktiver (hvilket primært er grunde og bygninger), som er finansieret med langsigtet gæld (typisk realkreditlån) eller egenkapitalen, er steget. I 2021 er finansieringsgraden på 37,5 pct., hvilket er andelen af materielle anlægsaktiver, der er finansieret med langfristet gæld. De resterende 62,5 pct. af materielle anlægsaktiver er således finansieret med kortfristet gæld eller egenkapitalen. At de materielle anlægsaktiver i udpræget grad er finansieret med kortfristet gæld eller egenkapitalen, skaber større sårbarhed for institutionerne, da der kan opstå likviditetsudfordringer. Hvis man retter blikket mod erhvervsskolerne, var finansieringsgraden i 2019 på 48,1 pct.<sup>6</sup>

#### **Overskudsgraderne på FGU-institutionerne**

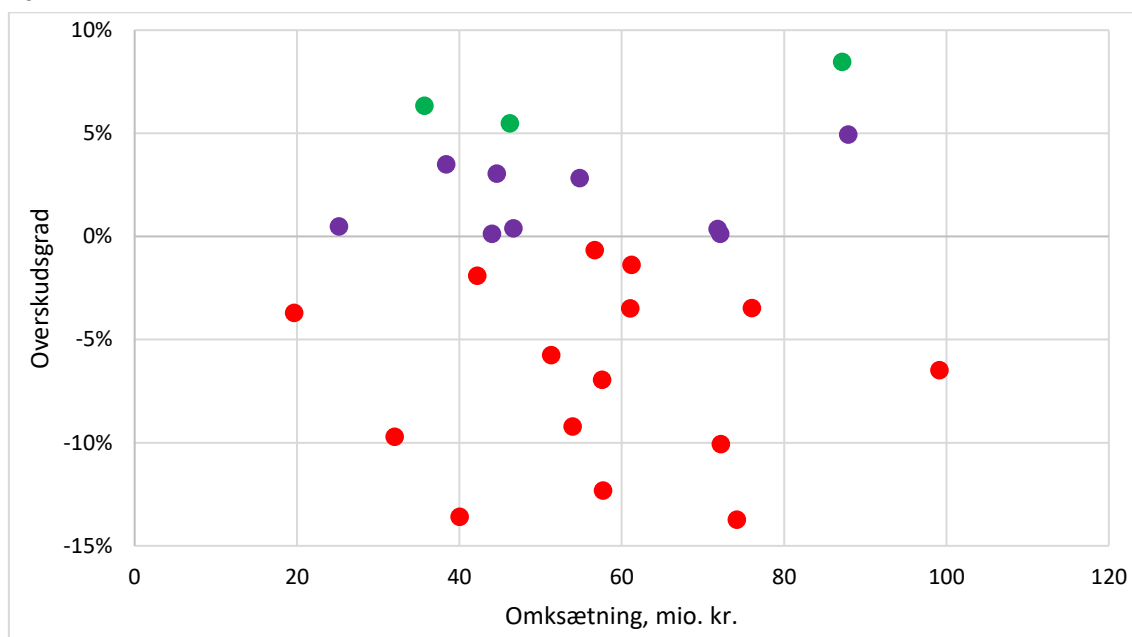
Hvis man sammenholder institutionernes overskudsgrad med deres samlede omsætning, så ses det, at blot 3 institutioner har en overskudsgrad på over 5 pct. og 15 institutioner har en negativ overskudsgrad. Institutionerne, der har en overskudsgrad på over 5 pct., varierer

<sup>6</sup>[https://deg.dk/fileadmin/4\\_Medlem/4\\_Oekonomi/Oekonomioversigter/200923\\_OEkonomianalyse\\_endinge.pdf](https://deg.dk/fileadmin/4_Medlem/4_Oekonomi/Oekonomioversigter/200923_OEkonomianalyse_endinge.pdf)

meget i størrelse opgjort på omsætning, hvor omsætningen går fra ca. 35 mio. kr. til ca. 87 mio. kr. De institutioner, der har en negativ overskudsgrad, har en omsætning på mellem ca. 20-100 mio. kr.

Figur 3 viser sammenhængen mellem FGU-institutionernes omsætning og overskudsgrad for regnskabsåret 2021. De grønne datamarkeringer er for institutioner, hvis overskudsgrad er over 5 pct., og de røde datamarkeringer er for institutioner, der har en negativ overskudsgrad.

**Figur 3:** Sammenhængen mellem FGU-institutionernes omsætning og overskudsgrad for regnskabsåret 2021

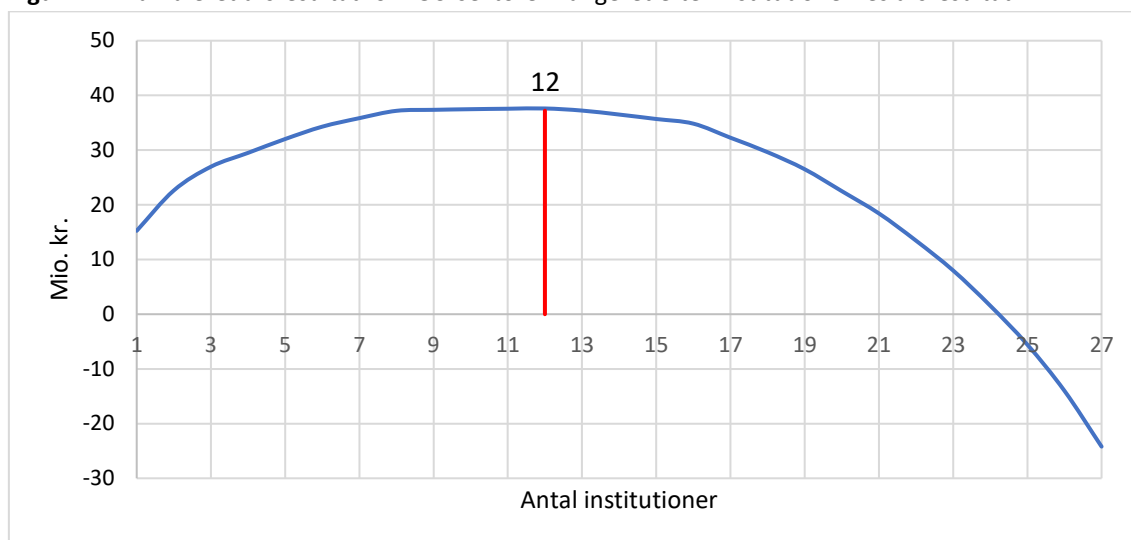


Anm.: De grønne datamarkeringer er for institutioner, hvis overskudsgrad er på over 5 pct. og de røde datamarkeringer er for institutioner, hvis overskudsgrad er negativ.

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Hvis man ser på det akkumulerede årsresultat for FGU-sektoren rangeret efter institutionernes rentabilitet, ser man, at 12 institutioner havde et positivt årsresultat. Institutionen med det største overskud, havde et overskud på ca. 15 mio. kr. Institutionen har dette, da de i 2021 har modtaget et engangstilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet. Dette tilskud er gået til afbetaling af medfødt gæld, og indgår derfor på indtægtssiden men ikke som en omkostning i institutionens drift. De 12 institutioner med overskud har sammenlagt et overskud på 37,6 mio. kr., mens de resterende 15 institutioner har et underskud på 61,8 mio. kr.

En opgørelse over det akkumulerede årsresultat for FGU-sektoren rangeret efter institutionernes resultat fremgår af figur 4.

**Figur 4:** Akkumuleret årsresultat for FGU-sektoren rangeret efter institutionernes årsresultat

Anm.: Den røde linje repræsenterer skæringen for den FGU-institution, der har mindst overskud i 2021, hvormed institutionerne til højre for den røde linje har underskud.

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger.

### Særtilskud til understøttelse af FGU-området

Som tidligere nævnt er der på FGU-området i regnskabsåret ydet særtilskud til at understøtte FGU-sektorens økonomiske udfordringer.

**Tabel 5:** Årets resultat, særlige tilskud, årets resultat uden særlige tilskud samt overskudsgrad uden særlige tilskud

Årets resultat	Særlige tilskud (note 1)	Årets resultat uden særlige tilskud	Overskudsgrad uden særlige tilskud
-24.206.089	112.479.981,0	-136.686.070	-10,87%

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Som det ses i tabel 5, er de særlige tilskud på 112,5 mio. kr. i 2021. Hvis det ikke havde været for de særlige tilskud, havde sektoren haft et samlet underskud på den ordinære drift på ca. 137 mio. kr. og en dertil hørende overskudsgrad på -10,87 pct. Det skal understreges, at sektoren ikke fremadrettet kan forvente at få sådanne særtilskud.

### Over- og underskud opgjort efter skolestørrelse

Hvis man opgør omsætning i alt, årsresultat før ekstraordinære poster samt overskudsgraden på de fire institutionskategorier ser man, at gennemsnittet for overskudsgraden i 2021 indenfor tre af skolestørrelserne er nogenlunde ens, mens den ene store skole afviger betydeligt herfra. I 2020 var det skolestørrelsen "Mellem" der afveg fra de tre andre skolekategorier. Overskudsgraden er mellem -2 og -6,5 pct. i 2021 for de fire størrelseskategorier, hvilket fremgår af tabel 6

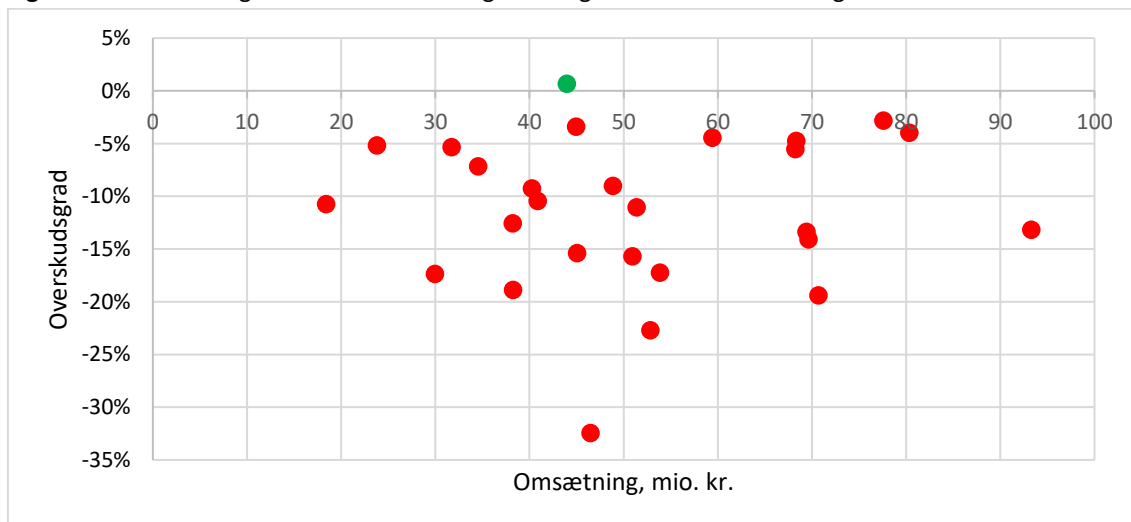
**Tabel 6:** Omsætningen, årsresultatet samt overskudsgraden fordelt på de fire institutionsstørrelseskategorier

Institutionsstørrelse	Antal af Institution	Omsætning i alt, mio. kr.	Årets resultat før ekstraordinære poster	Overskudsgrad
<b>2020</b>				
Lille	7	265,8	12,1	4,6%
Mindre	5	275,6	16,1	5,8%
Mellem	10	683,6	19,6	2,9%
Stor	5	461,3	22,9	5,0%
<b>I alt</b>	<b>27</b>	<b>1.686,4</b>	<b>70,7</b>	<b>4,2%</b>
<b>2021</b>				
Lille	9	322,0	-8,9	-2,8%
Mindre	6	325,3	-7,3	-2,3%
Mellem	11	759,8	-16,4	-2,2%
Stor	1	99,2	-6,4	-6,5%
<b>I alt</b>	<b>27</b>	<b>1.506,3</b>	<b>-39,0</b>	<b>-2,6%</b>

Anm.: I ovenstående opgørelse er der ikke korrigeret for de særlige tilskud, der er blevet ydet til institutionerne i 2020 og 2021, dog sådan at overskudsgraden er beregnet som årets resultat før ekstraordinære poster

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Hvis man laver en opgørelse over sammenhængen mellem overskudsgraden og den samlede omsætning for FGU-institutionerne, hvor man fraregner de særlige tilskud, ses der et helt andet billede, end hvad der fremgår af figur 3. Kun én institution ville opleve et positivt årsresultat, og mange institutioner ville opleve et underskud af væsentlig karakter. En opgørelse over dette er at finde i figur 5.

**Figur 5:** Sammenhængen mellem overskudsgraden og den samlede omsætning for FGU-institutionerne

Anm.: Der er korrigeret for institutionernes særlige tilskud, hvor dette er fraregnet i både resultatet og i nettoomsætningen. De grønne datamarkeringer er for institutioner, hvis overskudsgrad er positiv. Og de røde datamarkeringer er for institutioner, hvis overskudsgrad lavere end 0 pct.

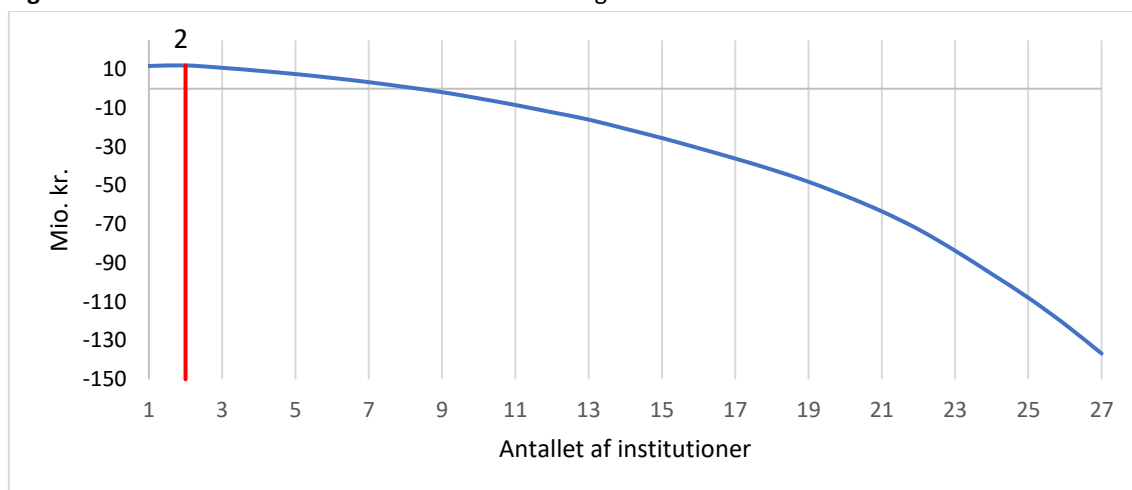
Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger.



Hvis man ser på det akkumulerede årsresultat for FGU-sektoren rangeret efter resultat på institutionerne, fraregnet de særlige tilskud, ville 2 institutioner have et positivt årsresultat, og dermed ville de resterende 25 institutioner have et negativt årsresultat.

En opgørelse over det akkumulerede årsresultat for FGU-sektoren rangeret efter institutionernes overskud fremgår af figur 6.

**Figur 6:** Akkumuleret årsresultat for FGU-sektoren rangeret efter institutionernes resultat



Anm.: Den røde linje repræsenterer skæringen for den FGU-institution, der har mindst overskud i 2021, hvormed institutionerne til højre for linjen har et underskud. Der er blevet korrigeret for de særlige tilskud, hvormed det er FGU-institutionernes årsresultat, hvis det ikke havde været for det særlige tilskud.

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Som det fremgår af ovenstående figur, vil de 2 institutioner med overskud, have et samlet overskud på ca. 12 mio. kr. Dog har institutionen med højest overskud modtaget 15 mio. kr. til udbetaling af gæld som nævnt ovenfor, og derfor er overskuddet på 12 mio. kr. påvirket af dette. Hvis institutionen ikke havde modtaget disse, ville de ligeledes have et underskud, og kun én institution ville have et overskud på ca. 300.000 kr. De 10 institutioner, der har det største underskud, havde et samlet underskud på ca. 106 mio. kr. Hvis man sammenligner figur 4 og 6, ses det, at de særlige tilskud, der i 2021 er blevet ydet til FGU-sektoren, har betydet, at 10 institutioner er gået fra at have et negativt årsresultat til et positivt.

### **Omkostninger på FGU-institutionerne**

FGU-sektoren havde i 2021 samlet set omkostninger for ca. 1,5 mia. kr., hvoraf størstedelen af disse udgifter kan henføres til undervisningsgennemførelse (65,5 pct.), hvilket ikke er overraskende, da dette er FGU-institutionernes hovedformål.

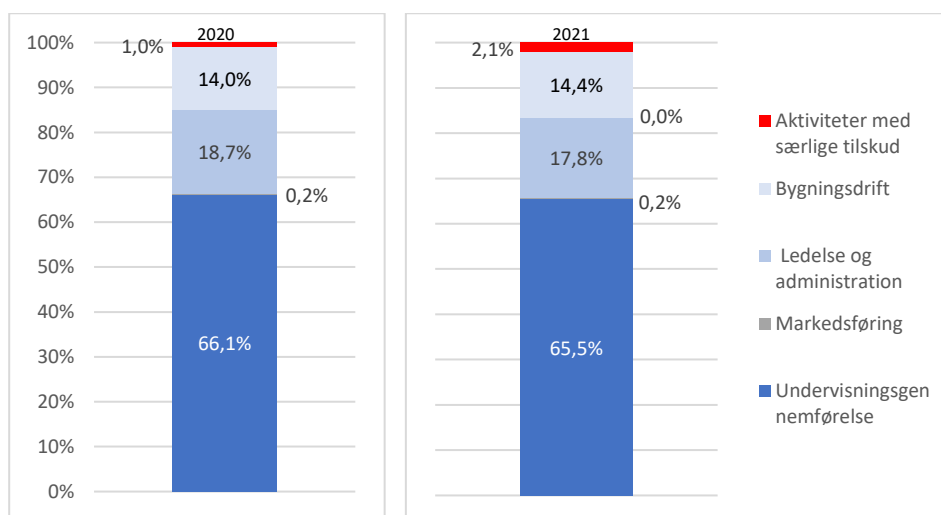
Udover omkostninger til undervisningsgennemførelse findes der to andre udgiftsposter, der er af betydelig karakter, hvilket er ledelse og administration samt bygningsdrift, der udgør hhv. 17,8 pct. og 14,4 pct. af de samlede omkostninger.

Et overblik over omkostningsfordelingen for FGU-sektoren i regnskabsåret 2021 fremgår af tabel 7 nedenfor. Omkostningsfordelingen i 2020 sammenlignet med 2021 er vist i figur 7.

**Tabel 7:** FGU sektorens samlede omkostninger fordelt på omkostningstyper i 2021

Omkostningstyper	kr.	mio. kr.	Relativt
Undervisningsgennemførelse	-1.007.114.884	-1.007	65,5%
Markedsføring	-2.397.208	-2	0,2%
Ledelse og administration	-274.460.130	-274	17,8%
Administrative fællesskaber, værtsinstitution	0	0	0,0%
Bygningsdrift	-222.230.044	-222	14,4%
Aktiviteter med særlige tilskud	-32.399.009	-32	2,1%
<b>Omkostninger i alt</b>	<b>-1.538.601.275</b>	<b>-1.539</b>	<b>100,0%</b>

**Figur 7:** Omkostningsfordeling for FGU-institutionerne for 2020 og 2021



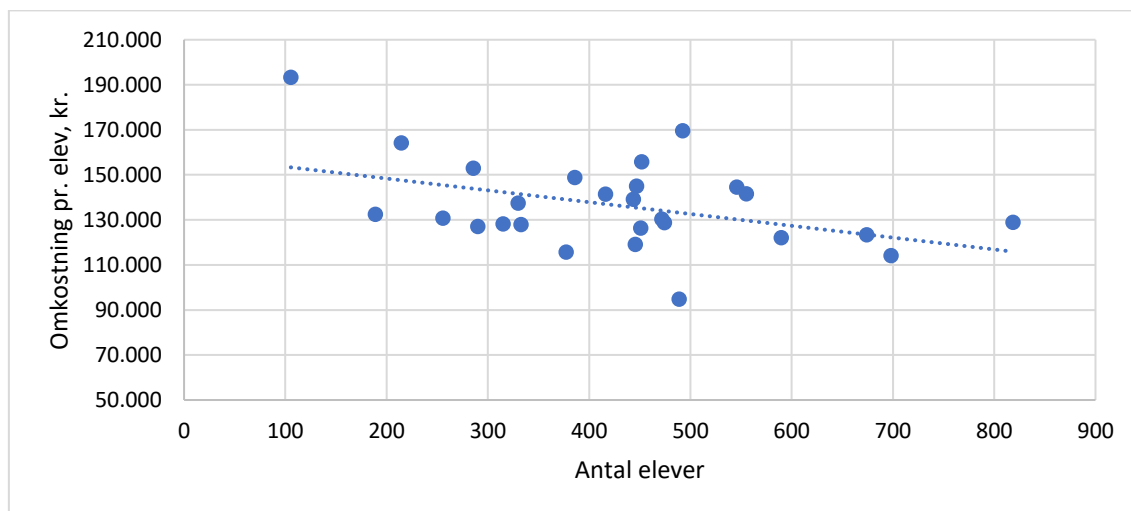
Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Det fremgår af figur 7, at der er sket en forskydning i omkostningssammensætningen, således at den relative andel af de samlede omkostningerne, som går til undervisningsgennemførelse, er faldet. Det er en logisk konsekvens af aktivitetsfaldet i sektoren, idet de mange gennemførte tilpasningsrunder på institutionerne fortrinsvis er sket ved afskedigelser af undervisere, vejledere mm., mens det ikke i samme omfang er muligt at gennemføre besparelser på de faste omkostninger der er knyttet til driften af bygninger samt ledelses/administration, IT mm.

Hvis man retter blikket mod sammenhængen mellem institutionernes omkostninger pr. årselev og institutionernes antal af årselever finder man, at der ikke er en entydig sammenhæng mellem skolestørrelse og omkostninger pr. årselev. Det skyldes især, at FGU-

sektoren modtager store grundtilskud sammenlignet med andre sektorer, afhængig af antallet af skoler. To skoler med stort set samme elevtal, men med forskellige antal skoler, vil på den måde få et forskelligt tilskud og have forskellige omkostningsprofiler knyttet hertil. Sammenhængen mellem omkostningerne pr. årselev og institutionernes antal af årselever fremgår af figur 8.

**Figur 8:** Sammenhængen mellem omkostningerne pr. årselever og institutionsstørrelsen målt ved antallet af årselever



Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Som det fremgik af figur 7, er der tre udgiftsposter, som udgør størstedelen af omkostningerne i sektoren, hvilket er omkostninger til undervisningsgennemførelse, ledelse og administration samt bygningsdrift. Hvis man på tilsvarende måde som i figur 8 undersøger, om der findes en sammenhæng mellem omkostningerne til disse pr. årselev og antallet af årselever finder man, at der er en svag tendens til, at omkostningerne til undervisning samt administration og ledelse er aftagende med antallet af årselever. Dette kan indikere, at større institutioner har muligheder for større og mere fleksible holddannelser i undervisningen og heraf følgende bedre udnyttelse af lærerressourcer og -kompetencer, samt at de kan gøre gavn af stordriftsfordele på administrationsområdet. En opgørelse over dette er at finde i figur 10 til 12 i bilag 2.

Derimod ses der ingen sammenhæng mellem bygningsomkostninger pr. årselev, jf. nedenfor

### Bygningsområdet

Ved etableringen af FGU-institutionerne blev bygningerne overdraget fra de daværende produktionsskoler, der har været private selvejende institutioner. Da produktionsskolerne har været privat selvejende institutioner, har der ikke været en politisk eller ministeriel gennemgang og prioritering af standarden for bygningsmassen i sektoren. FGU-institutionerne har ydermere overtaget bygninger fra VUC, som har været indrettet og dimensioneret til VUC-aktivitet, og ikke indrettet til den blandede undervisningsform med almene fag, produktion og

praksis. FGU-institutionerne har en fireårig tilpasningsperiode, hvorefter det fastlagte antal skoler under institutionerne skal være etableret.

FGU-institutionernes bygningsforhold er meget forskellige, hvor nogen institutioner ejer, lejer eller en kombination heraf. Derudover er det også meget forskelligt, hvor store bygningerne er og hvilken stand bygningerne har.<sup>7</sup> Dette afspejler sig i særdeleshed i, hvor store bygningsomkostningerne er relativt ift. institutionernes samlede omkostninger, hvor denne udgiftspost gennemsnitligt udgør 14 pct. af de samlede omkostninger.

Bygningsomkostningerne relateret til de samlede omkostninger svinger i høj grad, hvor denne post udgør ca. 6,7 pct. på nogle institutioner, og på andre institutioner udgør op til 22 pct.

En opgørelse over antallet af skoler fordelt i tre intervaller for bygningsomkostningernes andel af de samlede omkostninger samt gennemsnittet for sektoren fremgår af tabel 8.

**Tabel 8:** Opgørelse over bygningsomkostningernes andel af de samlede omkostninger fordelt på tre intervaller samt gennemsnittet for sektoren.

Bygningsomkostningernes andel af de samlede omkostninger	Antal skoler	Procent af omkostninger
Højeste omkostningsandel	12	15-22%
Middel omkostningsandel	11	10-14%
Laveste omkostningsandel	4	6-10%
<b>Gennemsnit for sektoren</b>	<b>27</b>	<b>14,4%</b>

Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

Bygningsomkostningernes andel af de samlede omkostninger samt gennemsnittet for sektoren opgjort på regioner er vist i tabel 9 nedenfor. Den viser, at de højeste bygningsomkostninger findes i Region Hovedstaden, mens de har de laveste omkostninger i Region Syddanmark.

**Tabel 9:** Bygningsomkostningernes andel af de samlede omkostninger

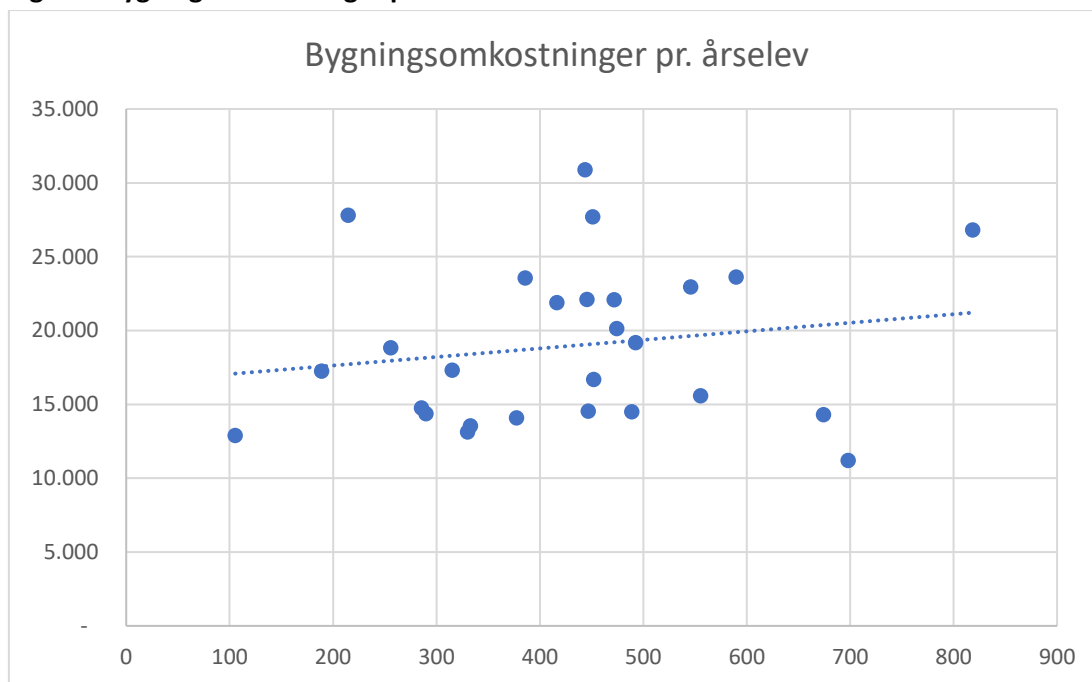
Region	Omkostninger i alt	Omkostninger til bygningsdrift	Relativt
Hovedstaden	-387.261.879	-66.834.142	17,3%
Midtjylland	-294.428.315	-48.221.603	16,4%
Nordjylland	-198.830.008	-28.011.935	14,1%
Sjælland	-222.768.981	-30.065.287	13,5%
Syddanmark	-370.038.073	-40.738.181	11,0%
I alt	1.473.327.256	213.871.148	14,4%

På baggrund af FGU sektorens meget pressede økonomi og den gennemførte analyse af sektorens bygningsmasse og omkostninger, har FGU Danmark stillet forslag om et særskilt

<sup>7</sup> Deloitte (2021): Analyse af FGU-institutionernes bygningsmasse og tilhørende økonomi

bygningstaxameter på 15.000 kr<sup>8</sup>. Nærværende analyse af FGU sektorens årsregnskaber viser, at sektoren i gennemsnit har bygningsomkostninger på 18.500 kr. pr. årselev i 2021. Ser vi på forskellene i udgifter pr. årselev på institutionsniveau, som vist i figur 9 varierer denne fra 11.000 kr. til 31.000 kr.

**Figur 9: Bygningsomkostninger pr. årselev**



### Finansieringen af sektoren

Institutionernes objektive mål for driften adskiller sig af væsentlig karakter fra private virksomheder, da der ikke er nogen aktionær eller direktør, der får del i et potentielt overskud. FGU-institutionerne optimerer derfor driften med henblik på at yde den bedst mulige uddannelses kvalitet til eleverne - både fagligt, socialt og personligt.

Som det fremgår af Børne- og Undervisningsministeriets eftersyn af institutionsudviklingen på undervisningsområdet<sup>9</sup>, påpeger ledere fra andre dele af uddannelsessektoren, at et økonomisk pres giver udfordringer ift. udvikling af undervisningen og den faglige kvalitet. Analyserne viser, at institutionernes driftsresultat skal ses i lyset af de særlige tilskud, der er blevet ydet. Det peger på, at den ordinære drift af sektoren er underfinansieret, hvilket kan medføre udfordringer ift. udvikling af undervisningen og den faglige kvalitet. Da FGU stadig er et nyetableret tilbud til unge for at sikre bedre veje til uddannelse og job, er det derfor nødvendigt at sikre de bedst mulige forudsætninger for udvikling af undervisningen og den faglige kvalitet. Dette kan bl.a. gøres ved, at det ordinære statstilskud, der bliver ydet til FGU-institutionerne, afspejler de ordinære omkostninger.

<sup>8</sup> Jf. FGU Danmarks anbefalinger for at sikre bæredygtige FGU-institutioner.

<sup>9</sup> <https://www.uvm.dk/publikationer/2020/200521-eftersyn-af-institutionsudviklingen-paa-undervisningsomraadet>

### Bilag 1 – anvendte nøgletal

De relevante nøgletal, der er anvendt i denne analyse, er udarbejdet iht. statens regnskabspraksis. Beregningsmetoderne for de udvalgte nøgletal er opgjort på følgende måde:

$$\text{Overskudsgrad} = \frac{\text{Resultat før ekstraordinær poster} \times 100}{\text{Nettoomsætningen}}$$

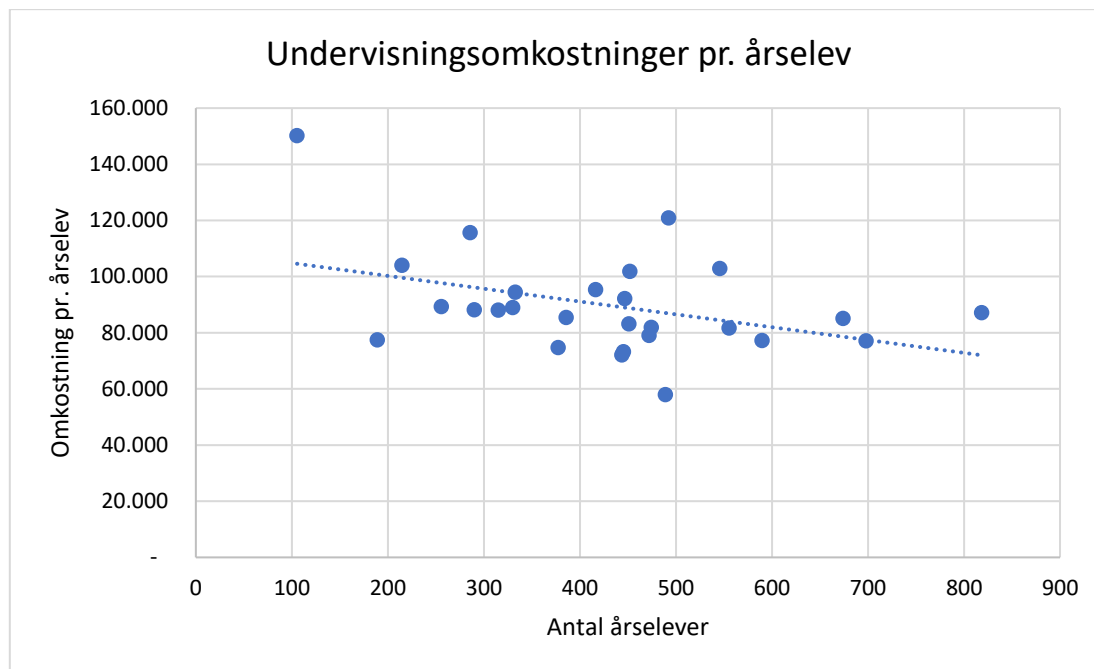
$$\text{Likviditetsgrad} = \frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristede gældsforpligtigelser}}$$

$$\text{Soliditetsgrad} = \frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Aktiver}}$$

$$\text{Finansieringsgrad} = \frac{\text{Langsigtede gældsforpligtigelser} \times 100}{\text{Materielle anlægsaktiver}}$$

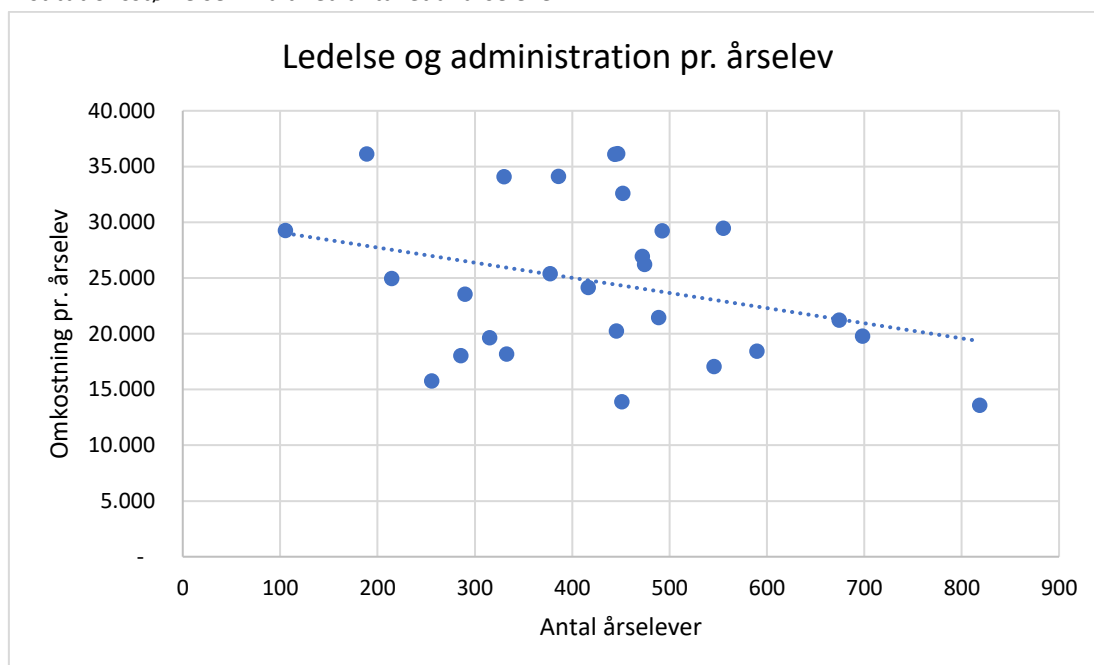
## Bilag 2 – Omkostningsopdelt effektiviseringspotentialer

**Figur 10:** Sammenhængen mellem omkostningerne til undervisningsgennemførelse pr. årselever og institutionsstørrelsen målt ved antallet af årselever



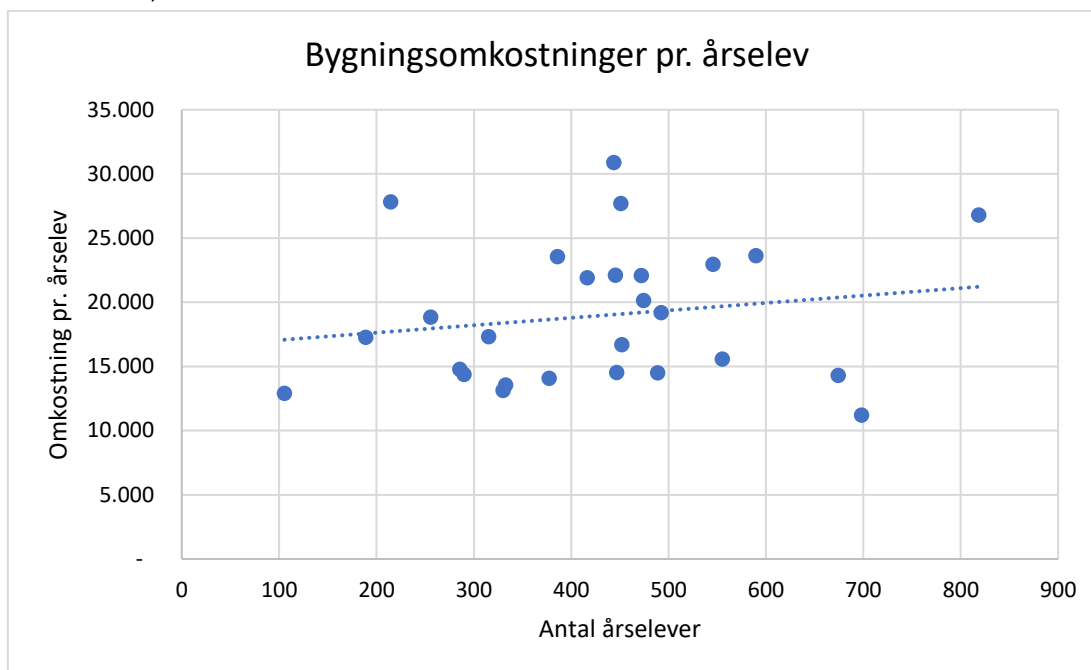
Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

**Figur 11:** Sammenhængen mellem omkostningerne til ledelse og administration pr. årselever og institutionsstørrelsen målt ved antallet af årselever



Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2021 og egne beregninger

**Figur 12:** Sammenhængen mellem omkostningerne til bygningsdrift pr. årselever og institutionsstørrelsen målt ved antallet af årselever



Kilde: FGU-institutionernes årsregnskaber for 2020 og egne beregninger